

Sygn. akt VI RCa 342/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Rutkowska

Sędziowie: SO Jolanta Biernat-Kalinowska (spr.)

SR del do SO Marek Maculewicz

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2019 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletnich S. G. i M. G. (1)** reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową **M. G. (2)**

oraz z powództwa **J. G.**

przeciwko **P. G.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji małoletnich powodów i powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim

z dnia 15 listopada 2018 roku

sygn. akt III RC 52/18

Apelację oddala.

Sygn. akt VI RCa 342/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim wyrokiem z dnia 15 listopada 2018 r. wydanym w sprawie sygn. akt III RC 52/18 podwyższył z dniem 15 listopada 2018 r. alimenty od pozwanego P. G. na rzecz małoletnich powodów S. G. i M. G. (1), których wysokość została po raz ostatni ustalona wyrokiem Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim z dnia 03 października 2017 r. w sprawie III RC 54/17 w kwocie po 350 zł miesięcznie (łącznie po 700 zł miesięcznie na obu małoletnich powodów) do kwoty po 430 zł miesięcznie (łącznie po 860 zł łącznie na obu małoletnich powodów), płatnych do 15 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 k.c. na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletnich powodów M. G. (2) (punkt I), podwyższył z dniem 15 listopada 2018 r. alimenty od pozwanego P. G. na rzecz J. G., których wysokość została po raz ostatni ustalona wyrokiem Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim z dnia 03 października 2017 r. w sprawie III RC 54/17 w kwocie po 350 zł miesięcznie do kwoty po 430 zł miesięcznie, płatnych do 15 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 k.c. na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat (punkt II), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt III), zniósł wzajemnie między

stronami koszty procesu (punkt IV), odstąpił od obciążania pozwanego opłatami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa (punkt V) oraz nadał wyrokowi w punkcie I i II rygor natychmiastowej wykonalności (punkt VI).

W uzasadnieniu Sąd ten powołując się na treść art. 135 kro i art. 138 kro, iż doszedł do przekonania, że doszło do zmiany stosunków uzasadniającej zwiększenie wysokości świadczenia alimentacyjnego pozwanego względem dzieci. Sąd zwrócił uwagę, że o ile sytuacja małoletnich w zakresie stanu ich zdrowia, kosztów nauki i wychowania nie uległa istotnej zmianie, to nastąpiła istotna zmiana w zakresie wysokości kosztów związanych z wyżywieniem małoletniego S. oraz kosztów zamieszkania małoletnich. Wskazał, że we wcześniejszym okresie małoletni S. korzystał z obiadów opłacanych przez (...), obecnie koszty te ponosi jego matka. Pojawiły się również nowe koszty związane z zamieszkaniem w nowym mieszkaniu po wyprowadzeniu się z domu pozwanego. Sąd podkreślił, że kosztami tymi nie można w całości obciążyć pozwanego gdyż oboje rodzice zobowiązani są dostarczać środki utrzymania dziecku, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Z uwagi jednak na okoliczność, że matka małoletnich w realizuje swój obowiązek alimentacyjny względem dzieci poprzez osobiste starania o ich utrzymanie i wychowanie winna w mniejszym zakresie ponosić koszty ich utrzymania. Sąd I instancji podwyższył alimenty od pozwanego na rzecz dzieci z dniem wyrokowania uznając, iż ich podwyższenie od dnia wniesienia pozwu naraziłoby pozwanego na ciężkie skutki związane z kumulacją należnych świadczeń za długi okres i przekraczałoby jego możliwości zarobkowe.

Apelację od powyższego wyroku w części tj. co do punktu III wniosła M. G. (2) wnosząc o jego zmianę i podwyższenie alimentów do kwoty po 550 zł miesięcznie od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu wskazała, że w dacie ustalania po raz ostatni alimentów od pozwanego na rzecz dzieci stron mieszkały one wraz z matką w mieszkaniu pozwanego i to on w całości ponosił koszty jego utrzymania. Aktualnie od (...)r. wraz dziećmi mieszka w nowym mieszkaniu i sama ponosi koszty jego utrzymania, które wynoszą niemal 600 zł miesięcznie. Nadto opłaca telefony J. i małoletniej M., co generuje koszt w wysokości 130 zł miesięcznie i opłaca obiady małoletniego S. (100 zł).

Pozwany P. G. w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu podał, że matka małoletnich zawiąza koszty ich utrzymania. Podkreślił, że to na skutek jej działań nie może czynić osobistych starań o wychowanie i utrzymanie małoletnich. Zwrócił uwagę, że na nim również ciąży obowiązek utrzymania mieszkania, opłacania rachunków za media. Podał, że po podziale majątku zmuszony był zaciągnąć pożyczkę i zadłużyć się u rodziny aby spłacić matkę małoletnich. Nie ma zatem możliwości majątkowych aby łożyć na dzieci w większym zakresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w Olsztynie przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe, zaś w uzasadnieniu wyroku przedstawił swoje wnioski, wskazał na dowody, którym dał wiarę wskazując dokładnie powody tych decyzji. Sąd II instancji w pełni podziela ustalenia i ocenę dokonaną przez Sąd I instancji.

Bezspornym jest, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiany te dotyczyć mogą zakresu potrzeb uprawnionego i możliwości zobowiązanego. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Zgodnie z treścią art. 133 kro, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka spoczywa na obojgu rodzicach, chyba, że któreś z nich nie ma możliwości wypełniania tego obowiązku.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że od czasu ostatniego rozstrzygnięcia w zakresie wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec powodów, tj. od daty wydania wyroku w dniu 03 października 2017 roku w sprawie III RC 54/17 przez Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim, podwyższającego zasądzone na rzecz małoletnich J., M. i S. G. od pozwanego alimenty z kwoty po 300 zł do kwoty po 350 zł miesięcznie, upłynął nieznaczny okres czasu. Jak słusznie podkreślił Sąd I instancji od tego czasu sytuacja małoletnich w zakresie ich stanu zdrowia, kosztów nauki i wychowania nie uległa istotnym zmianom. Jediną istotną zmianą jaka nastąpiła w zakresie kosztów utrzymania małoletnich jest zmiana w zakresie wysokości kosztów wyżywienia małoletniego S. oraz kosztów utrzymania mieszkania. Aktualnie bowiem koszty wyżywienia małoletniego S. nie są opłacane przez (...) w L. i ponosi je matka małoletniego, a dzieci wraz z matką wyprowadziły się od pozwanego do nowego mieszkania, stąd pojawiły się nowe koszty związane z opłatami za nie. Wskazana zmiana sytuacji życiowej uprawnionych do alimentacji czyni zasadną konieczność zweryfikowania wysokości zasądzonych alimentów. Brak jest jednak podstaw aby obciążyć pozwanego w całości obowiązkiem ponoszenia zwiększonych kosztów utrzymania dzieci. Skoro zatem, jak ustalił Sąd Rejonowy koszty utrzymania dzieci wzrosły o kwotę 300 – 375 zł miesięcznie, to biorąc pod uwagę zakres osobistych starań, opieki i pielęgnacji matki dzieci zasadne jest zwiększenie należnych od pozwanego na rzecz dzieci alimentów łącznie o kwotę 240 zł.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 135 § 1 kro zakres obowiązku alimentacyjnego zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś - od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że: „możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. W przypadkach uzasadnionych obejmują one także wysokość zarobków, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z przyczyn nie zasługujących na usprawiedliwienie. Chodzi tu o przypadki, w których osoba zobowiązana nie wykonuje wyuczonego i dobrze wynagradzanego zawodu, pracuje w niepełnym wymiarze godzin, bądź też pracuje dorywczo.”

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, jak słusznie zrobił to Sąd I instancji ustalając wysokość alimentów, iż pozwany aktualnie swoje możliwości zarobkowe wykorzystuje maksymalnie biorąc pod uwagę wykonywaną od wielu lat pracę. Nie ma on możliwości osiągnięcia wyższych dochodów, a z uzyskiwanych obecnie nie jest w stanie łożyć na utrzymanie dzieci wyższych kwot niż zasądzone przez Sąd Rejonowy. Podkreślić przy tym należy, że pozwany z uzyskiwanego wynagrodzenia także musi opłacić rachunki za swoje mieszkanie i musi posiadać środki na własne utrzymanie.

Tym samym mając na uwadze obecną sytuację osobistą pozwanego, jego możliwości zarobkowe uznać należało, że w chwili obecnej nie jest on w stanie łożyć na utrzymanie dzieci wyższych kwot niż zasądzone przez Sąd Rejonowy.

Odnosząc się do żądania skarżącej zasądzenia podwyższonych alimentów od dnia wniesienia pozwu wskazać należy, że Sąd Rejonowy słusznie zasądził podwyższone alimenty od dnia wyrokowania. W pierwszej kolejności wskazać należy, że sama przedstawicielka ustawowa powodów nie wiedziała na dzień wniesienia pozwu o ile zwiększą się koszty utrzymania dzieci. Dopiero w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy wiedziała jakie są faktyczne koszty zajmowanego przez nią i dzieci mieszkania, co pozwoliło na ustalenie o jaką kwotę zwiększyły się koszty utrzymania małoletnich. Tym samym brak jest podstaw do zasądzenia od pozwanego podwyższonych alimentów od dnia wniesienia pozwu.

Sąd Odwoławczy nie podzielił zatem stanowiska skarżącej w zakresie kwestionowania rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. W konsekwencji po analizie postępowania przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy dokonanej przez pryzmat zarzutów apelacyjnych Sąd Odwoławczy uznał, że wyrok Sądu I instancji jest słuszny i prawidłowy, zaś argumenty apelacji nie zdołały go zdyskredytować, wobec czego na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.